

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQANI DAYLAT UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

Sharof Rashidov nomidagi
Samarqand davlat universiteti
rektori

R.Xalmuradov

2023-yil

IJODIY (KASBIY) IMTIHONLAR DASTURI VA
BAHOLASH MEZONI

KIRISH IMTIHONLARIDA “CHET (INGLIZ, FRANSUZ, NEMIS) TILI”
FANI MAVJUD BARCHA TURDAGI YO‘NALISHLAR
(KO‘ZI OJIZLAR) UCHUN DASTUR
(ta’lim yo‘nalishlarga mos fan bo‘yicha)

Samarqand - 2023

Dastur Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti O'quv – uslubiy Kengashining 2023-yil “___” _____dagi ___ – sonli majlisida ko'rib chiqilgan va ma'qullangan.

Tuzuvchilar:

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti
“Ingliz tili” kafedrası mudiri, professor Ravendar Gargesh.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti
“Roman-german tillari” kafedrası mudiri, PhD. S.Tog'ayeva.

Taqrizchilar:

Samarqand davlat chet tillar instituti “Ingliz tili va adabiyoti”
kafedrası mudiri, dots. N.SH.Amriddinova

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti
“Roman-german tillari” kafedrası professori M.Yuldashev

KIRISH

Ushbu dastur **ingliz, nemis va fransuz** tillaridan imtihon topshiradigan ko'zi o'jiz Abituriyentlarga mo'ljallangan bo'lib, unda Abituriyentlarning chet tillarining tinglab tushunish, og'zaki nutq ko'nikmasi, matnda ishlatilgan so'z va iboralarni tarjima qila olish qobiliyati aniqlanadi.

Dasturda keltirilgan ushbu mavzular abiturentlarning xorijiy tillarda bilimlarini baholashda muhim o'rin tutadi.

Fanning maqsadi va vazifasi

Mazkur dasturning maqsadi ko'zi o'jiz abiturentlarning ingliz, fransuz va nemis tili fanlaridan bilim darajasini aniqlashdan iborat.

Dasturning vazifasi ko'zi o'jiz abiturentlarning chet tillarida eshitish ko'nikmalarini aniqlash;

- abiturentning mustaqil fikrini bayon etish kompetensiyasini bilish;
- original matnni tushunish darajasini aniqlash;
- berilgan matnlar yuzasidan o'zining fikr mulohazasini chet tilida bayon qilish;
- og'zaki nutq ko'nikmasi, leksik til boyligi, talaffuzini aniqlash;
- abiturentning og'zaki suhbatga kirishish kompetensiyalarni aniqlashdan iborat.

ASOSIY QISM

Fonetika. Abituriyentlarni o'z fikrini erkin, ifodali va to'g'ri bayon etishlari uchun fonetik qoidalarga rioya qilishi muhim hisoblanadi. Bunda asosan ular so'zlarning to'g'ri talaffuz qilishi, ohangga ahamiyat bergan holda gapirishi va urg'ularning to'g'ri qo'llanilishiga ahamiyat berish kerak.

Grammatika. Chet tilidagi nutqni to'g'ri bayon qilishda asosan gaplarda so'z tartibi, gaplarning maqsadiga ko'ra turlarini bilish muhim ahamiyat kasb qiladi. Bundan tashqari Abituriyentlar quyidagi grammatik xodisalarni bilishi kerak:

Mustaqil so'z turkumlari: Ot. Turdosh va atoqli hamda ularning turlari, otlarda son kategoriyasi, otlarning ko'plik yasaliş formalari va ularning turlanishi haqida to'xtalib o'tilgan.

Sifat. Sifat darajalari, asliy va nisbiy sifatlar, sifatlarning yasaliş, sifatlarning otlashishi va ularning turlanilishi.

Son. Sanoq va tartib sonlarning yasaliş va qo'llanilishi. Sonlarning otlashishi. Olmosh va ularning turlari. Olmoshlarning kelishiklarda qo'llanilishi va ularning gapdagi sintaktik vazifasi.

Fe'l. O'timli va o'timsiz fe'llar. Fe'llarning yasalishi. Fe'llarning tuslanishi. Fe'l nisbatlari. Mayl kategoriyasi. Fe'l zamonlari.

Ravish va ularning turlari, yasalishi.

Yordamchi so'z turkumlari: ko'makchi, bog'lovchi, yuklama va ularning ma'no va tuzilish jihatdan turlari.

Modal so'zlar, undov so'zlar, taqlid so'zlar, tasdiq va inkor so'zlar.

Sintaksis. Gap. Gap bo'laklari. Bog'lovchilar va ularning turlari. Uyushiq bo'lakli gaplar. Ajratilgan bo'laklar. Gapning tuzilishi jihatdan turlari.

Qo'shma gap. Ergash gapli qo'shma gap va ularning turlari.

Og'zaki suhbatning taxminiy mavzulari:

1. O'zbekiston. O'zbekiston tarixi, aholisi, maydoni, chegarasi, poytaxti, tarixiy shaharlari, milliy bayramlari, O'zbekistonning chet davlatlar bilan aloqasi.

2. Tili o'rganilayotgan mamlakat tarixi, aholisi, geografik joylashishi, sanoati, siyosiy tizimi, yirik shaxarlari, milliy bayramlari, buyuk shaxslari.

3. Yil fasllari.

4. Tarjimai holi, mening oilam, mening ish kunim, mening do'stim, mening ona shahrim, mening sevimli yozuvchim (shoirim), men tanlagan kasb.

5. Mening dam olish kunim, teatr, kino, kutubxonaga tashrif, sport mening hayotimda.

“CHET (INGLIZ, NEMIS, FRANSUZ) TILI” FANIDAN IJODIY (KASBIY) IMTIHON NATIJALARINI BAHOLASH MEZONI

Ko'zi ojizlar uchun ijodiy imtihon 5 ballik tizimda baholanadi.
Ko'zi ojizlar uchun kirish imtihonlari og'zaki tarzda o'tkaziladi.

Ijodiy imtihonni baholashda quyidagi mezonlardan kelib chiqiladi:

1. Abituriyentning javobi “5-baho” (a'lo)ga baholanishi uchun:

- nazariy bilimlarga ega bo'lsa;
- ijodiy fikrlay olsa;
- grammatikani chuqur bilsa;
- olgan bilimlarini amalda qo'llay olsa;
- erkin suhbat olib borish ko'nikmasiga ega bo'lsa.

2. Abituriyentning javobi “4-baho” (yaxshi) ga baholanishi uchun:

- nazariy bilimlarga ega bo'lsa;
- ijodiy fikrlay olsa;
- grammatikani bilsa;

- olgan bilimlarini amalda qo'llay olsa;
- erkin suhbat olib borishda biroz qiynalsa.

3. Abituriyentning javobi "3-baho" (qoniqarli)ga baholanishi uchun:

- nazariy bilimlarga ega bo'lsa;
- nazariy bilimlarini amaliyotda qo'llashga qiynalsa;
- fikrini to'liq bayon qila olmasa;
- savollarga to'liq javob bera olmasa;
- grammatikani to'liq bilmasa.

4. Abituriyentning javobi "2-baho" (qoniqarsiz)ga baholanishi uchun:

- nazariy bilimga va amaliy ko'nikmaga ega bo'lmasa;
- tarjima qila olmasa;
- savollarga javob bera olmasa;
- grammatikani bilmasa;
- erkin muloqotga kirisha olmasa.

Apellatsiya komissiyasi tarkibi va uning faoliyatini tashkil etish

Apellatsiya komissiyasi universitet qabul komissiyasi tomonidan tashkil etiladi.

Abituriyent ijodiy (kasbiy) imtihon natijalari e'lon qilingan vaqtdan boshlab, 24 soat ichida apellatsiya komissiyasiga og'zaki yoki yozma shaklda murojaat etishi shart. Belgilangan muddatdan keyin murojaatlar qabul qilinmaydi.

Apellatsiya komissiyasi abituriyentning faqat o'zining ishi bo'yicha bildirilgan murojaatini yuzma yuz abituriyentning ishtirokida ko'rib chiqadi va yakuniy qarorni beradi.

Qabul komissiyasi mas'ul kotibi

M.Boboxonov